

 **BAUSKAS
NOVADS**

**Paskaidrojuma
raksts
2024. gada budžetam**

Bauskas novada domes priekšsēdētāja ievadziņojums

Sociāli ekonomiskā situācija

Bauskas novadu veido 20 teritoriālās vienības, tai skaitā divas pilsētas – Bauska un Iecava – un 18 pagasti. Bauskas novada administratīvais centrs ir Bauskas pilsēta.

Bauskas novads atrodas Latvijas centrālajā daļā, Zemgales līdzenumā. Aptuveni pusi novada teritorijas aizņem lauksaimniecības zemes. Pateicoties bīvajam autoceļu tīklam ir nodrošināta laba galvaspilsētas Rīgas un republikas nozīmes pilsētas Jelgavas sasniedzamība. Nākotnē Bauskas novada attīstības potenciāls būs topošā starptautiskā dzelzceļa līnija *Rail Baltica*, nodrošinot papildu mobilitātes iespējas iedzīvotājiem un sekmējot uzņēmējdarbības attīstību.

Novada līdzsvarotas un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai ir izstrādāti un apstiprināti plānošanas dokumenti: Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam, Bauskas novada attīstības programma 2022.-2028. gadam un Vides pārskats.

Plānošanas dokumenti ir pamats Bauskas novada pašvaldības rīcību un investīciju mērķtiecīgai plānošanai un visu veidu investīciju piesaistei.

Bauskas novada attīstības dimensijas

Ilgtspējīgas attīstības stratēģija
līdz 2035. gadam

Infrastruktūra un
pakalpojumi

Gudra vides
apsaimniekošana

Uzņēmējdarbības un
cilvēkkapitāla
attīstība

Efektīva
pārvalde un
sadarbība

Iedzīvotāji un nodarbinātība

Pēc iedzīvotāju skaita Bauskas novads šobrīd ir lielākais reģionālās attīstības centrs Zemgales plānošanas reģiona teritorijā un trešais lielākais novads Latvijā.

Saskaņā ar Finanšu ministrijas datiem pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam 2023. gada 1. janvārī Bauskas novadā ir 43 810 iedzīvotāji (saskaņā ar Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldes datiem 01.07.2023. Bauskas novadu kā savu dzīves vietu deklarējuši 43 544 iedzīvotāji). Lielākā daļa novada

iedzīvotāju ir latvieši (77,36%), cittautieši attiecīgi ir 22,64%, tai skaitā krievu tautības iedzīvotāji 8,73%, lietuviešu tautības iedzīvotāji 4,90%, baltkrievu tautības iedzīvotāji 2,69%, ukraiņu tautības iedzīvotāji 2,54%.

2023. gada pirmajos 11 mēnešos Bauskas novada teritorijā ir reģistrēti 265 jaundzimušie, noslēgtas 239 laulības, mūžībā aizgājuši 555 iedzīvotāji.

Iedzīvotāju statistika

Finanšu ministrijas dati pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam. 2020., 2021. gada dati atainoti par Bauskas novadu, Iecavas novadu, Rundāles novadu un Vecumnieku novadu kopā

64,6% darbspējas vecumā
15,4% pirms darbspējas
20% pēc darbspējas vecuma

50,95% sievietes

49,05% pirms darbspējas

PMLP dati, 01.01.2023.

Bauskas novadā reģistrēto bezdarbnieku skaits ir zemāks nekā vidēji valstī. Saskaņā ar Nodarbinātības valsts aģentūras datiem 2023. gada 31. oktobrī bezdarba līmenis bija 3,4% (vidēji valstī 4,0%).

Komerccdarbība

Bauskas novadā lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē darbojas 1240 uzņēmumi, no tiem 819 – jauktajā lauksaimniecībā (augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības), 421 – putnkopībā un mežizstrādē; vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā, automobiļu un motociklu remonta jomā – 536; profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu jomā – 306 (juridiskie, reklāmas, arhitektūras, veterinārie, skaistumkopšanas u.c. pakalpojumi); būvniecībā – 184 un apstrādes rūpniecībā – 154 (pārtikas ražošana, apģērbu, kokapstrāde un metālizstrādājumu ražošana).

Bauskas novada uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu (top 10 saskaņā ar Lursoft IT 2022. gada datiem) ir SIA Agrochema Latvia, AS Balticovo, SIA YM Media Europe, SIA ŠTRABAG, SIA LRS Mūsa, AS Agaris Latvia, SIA Baltic Dairy Board, SIA LV-SBS, SIA Florabalt, SIA Uzvara-Lauks.

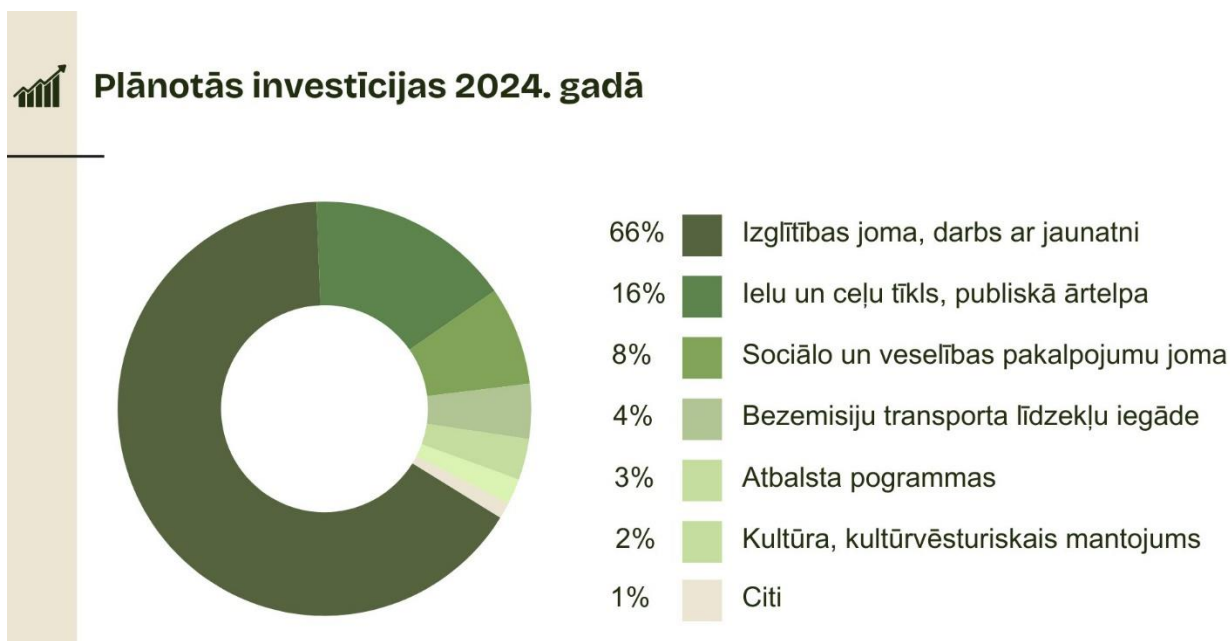
Investīcijas 2024. gadam

Bauskas novada pašvaldības plānotās investīcijas 2024. gadā ir saskaņā ar pašvaldības izstrādāto Investīciju plānu 2022.-2028. gadam. Ar Bauskas novada domes 2023. gada 31. augusta lēmumu "Par Bauskas novada pašvaldības 2024. gada budžeta prioritātēm" ir noteiktas šādas 2024. gada budžeta prioritātes:

- 1) konkurētspējīgas atbildības sistēmas nodrošināšana;
- 2) augstas gatavības projektu uzsākšana;
- 3) Eiropas Savienības un citu finanšu instrumentu finansējuma piesaiste un pašvaldības līdzfinansējuma nodrošināšana projektu īstenošanai;
- 4) energoefektivitātes paaugstināšanas projektu un pasākumu īstenošana;
- 5) degradētu teritoriju sakārtošana, avārijas un pirmsavārijas stāvoklī esošu pašvaldības būvju un nedrošu būvju atjaunošana, pārbūve vai restaurācija;
- 6) finansējuma nodrošināšana jaunu projektu sagatavošanai.

Veidojot 2024. gada budžeta projektu, pieejamie resursi tika izvietoti atbilstoši noteiktajām attīstības prioritātēm, nodrošinot budžeta sabalansētību pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanai un attīstību veicinošu projektu īstenošanas turpināšanai.

Kopējais plānoto investīciju apjoms to projektu īstenošanai, par kuriem jau ir pieņemti Bauskas novada domes lēmumi, ir 5 448 781 *euro*. Par budžeta apjomu plānotajiem attīstības projektiem tiks lemts 2024. gada janvārī.

Investīcijas izglītības jomā

Būtiskākais plānoto investīciju apjoms 2024. gada budžetā paredzēts izglītības nozarei (66% apmērā no kopapjoma), paredzot ieguldījumus izglītības iestāžu infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes uzlabošanā vairāk nekā 3,5 milj. *euro* apmērā.

Lielākais ieguldījumu apjoms 3 389 395 *euro* plānots Vecumnieku vidusskolas ēkas pārbūvei. Šis investīciju projekts atrisinās gan rindu jautājumu pirmsskolas izglītības posmā, gan nodrošinās drošu, mūsdienīgu izglītības vidi vispārīzglītojošā vidusskolā. Kopš 2018. gada izglītojamo skaits 1.-12. klašu posmā ir pieaudzis par 37% (2018. gada septembrī iestādē reģistrēti 327 izglītojamie; 2023. gada septembrī 448), savukārt pirmsskolas vecumposmā izglītojamo skaits pieaudzis no 198 izglītojamiem 2018. gadā līdz 241 izglītojamam 2023. gada septembrī.

2024. gadā nozīmīgs finansējums 111 078 *euro* apmērā paredzēts izglītojamo nodarbinātībai vasaras brīvlaikā. Plānots, ka 39 964 *euro* tiks nodrošināts no valsts programmas, savukārt pašvaldība 2024. gada

budžetā paredz salīdzinoši apjomīgu līdzfinansējumu 71 114 *euro* apmērā, lai sniegtu plašākas iespējas Bauskas novada skolēniem apgūt pirmās darba prasmes, iemaņas un pieredzi.

Attīstības projekti izglītības jomā

3 389 395 EUR	Vecumnieku vidusskolas ēkas pārbūve
111 078 EUR	nodarbinātības pasākumi izglītojamiem vasaras brīvlaikā
40 317 EUR	skolu īstenotie ERASMUS + programmas projekti
35 168 EUR	programma "Latvijas skolas soma"

Finansējums 40 317 *euro* apmērā paredzēts ERASMUS+ iesākto projektu īstenošanai Iecavas un Pilsrundāles vidusskolā.

Lai veicinātu kultūrizglītību novada skolās, paredzēts finansējums vairāk nekā 35 tūkstoši *euro* apmērā programmai "Latvijas skolas soma". Programma nodrošina skolēniem valsts apmaksātu iespēju regulāri iepazīt Latvijas kultūras vērtības un laikmetīgās izpausmes tā attīstot kultūras izpratnes un izpausmes kompetenci, mazinot sociālo nevienlīdzību un spēcinošot lepnumu par savu valsti un tās cilvēkiem.

Ielu un ceļu tīkla infrastruktūras, publiskās ārtelpas attīstība

Attīstības projekti ielu un ceļu tīkla infrastruktūras uzlabošanai plānoti gandrīz 800 tūkstošu *euro* apmērā.

Ielu un ceļu tīkla infrastruktūras uzlabošana

500 025 EUR	Biržu ielas seguma maiņa no Dārza ielas līdz Biržu 23, Bauskā
255 986 EUR	Ceriņu ielas seguma maiņa no Dārza ielas līdz Biržu ielai, Bauskā
14 036 EUR	autoceļu A2 Kramiņi-Ružas Īslīces pagastā un A8 Īslīces pag.-Melderi-Pamūša-Podiņi-Kalnacepi-Taumaņi pārbūves būvprojekta izstrāde

Pašvaldība budžeta izpildes gaitā plāno izvērtēt un pretendēt uz likumā "Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam" paredzēto iespēju pašvaldībām saņemt aizņēmumu ceļu būvniecības projektiem, tajā skaitā projektā paredzēto inženiertīklu būvniecībai. Tas dotu pašvaldībai iespēju turpināt iepriekšējos gados uzsākto transporta infrastruktūras sakārtošanu.

Investīcijas sociālajā un veselības jomā

Sociālo pakalpojumu attīstībai plānots uzlabot infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi gandrīz 5,5 milj. *euro* apmērā, pabeidzot deinstitutionalizācijas projekta īstenošanu Rūpniecības ielā, un nodrošinot vides pieejamību pašvaldības ēkā.

Pašvaldība turpinās īstenot projektu algotiem pagaidu sabiedriskajiem darbiem, kā arī paaudžu iespēju stiprināšanai un sociālās iekļaušanās veicināšanai.

Sociālo pakalpojumu uzlabošana

303 296 EUR Rūpniecības ielas 9 ēkas atjaunošana Bauskā deinstitucionalizācijas projekta ietvaros

59 385 EUR Sociālā dienesta ēkas vides pieejamības nodrošināšana

59 067 EUR Algotie pagaidu sabiedriskie darbi

Atbalsta programmu īstenošana

2024. gadā pašvaldība turpinās īstenot dažādas atbalsta programmas ar mērķi nodrošināt līdzfinansējumu gan sabiedrības iniciatīvu īstenošanai, gan līdzdalības veicināšanai dažādās aktivitātēs.

Atbalsta programmas

Atbalsts sabiedrisko organizāciju iniciatīvu realizēšanai

40 000 EUR

Līdzfinansējums kultūras pieminekļu saglabāšanai

20 000 EUR

Konkurss "Iedzīvotāji veido savu vidi"

41 272 EUR

Līdzfinansējums ārstniecības iestāžu darbības atbalstam

38 100 EUR

Līdzfinansējums pieslēgumiem centralizētajai kanalizācijas sistēmai

6 000 EUR

Mājokļu un teritoriju apsaimniekošanas darbības atbalsta pasākumi

30 000 EUR

Projekti "zaļo mērķu" sasniegšanai

2024. gadā 233 574 euro paredzēti divu bezemisiju autobusu iegādei Iecavas vidusskolas un Pilsrundāles vidusskolas skolēnu pārvadāšanai. Tādējādi tiks nodrošināta skolu tīkla sasniedzamība. Projektu īstenojot, tiks veicināta publiskā sektora transporta zaļināšana.

Energoefektivitātes paaugstināšanas un klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanai paredzēti 67 280 euro - pašvaldības ēkas (Uzvaras ielā 1) pārbūves būvprojekta izstrādei un ekspertīzei.

Kultūras infrastruktūra

Kultūras iestāžu infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai 2024. gadā plānoti 110 282 *euro*, tai skaitā ēkas Uzvaras ielā 3 pārbūves būvprojekta izstrādei un ekspertīzei Bauskas Centrālās bibliotēkas vajadzībām 67 280 *euro*, kultūras infrastruktūras attīstībai Bauskas vecpilsētā 35 695 *euro*, kā arī 7 307 *euro* Bauskas muzeja krājuma priekšmeta – orkestriona – restaurācijai.

2024. gadā tiks turpināts darbs priekšlikuma izstrādei publiskās un privātās partnerības projektam Bauskas vecpilsētā, infrastruktūras attīstībai pašvaldības kultūras iestāžu vajadzībām (kultūras centrs, muzejs, koprades telpas, amatu māja u.tml.).

Finansējums plānoto projektu īstenošanai

2024. gada budžetā ir paredzēti 700 tūkstoši *euro* līdzfinansējuma nodrošināšanai tādiem investīciju projektiem, kuru īstenošanai ir plānots piesaistīt Eiropas Savienības fondu finansējumu, kā arī aizņēmumu no Valsts kases. Tai skaitā 202 tūkstoši *euro* rezervēti jau apstiprināto Interreg VI-A Latvijas–Lietuvas programmas 2021.–2027. gadam projektu īstenošanai:

- 1) "Aktīvas un veselīgas novecošanas veicināšana" (ACTIVE AND HEALTHY AGEING);
- 2) "Reaģēšana uz klimata pārmaiņu riskiem un ekstremāliem laikapstākļiem, to novēršana Latvijas un Lietuvas pārobežu reģionā" (SAFE RESPONSE);
- 3) "Zudušā mantojuma pievilcība un digitālā pieejamība pierobežā" (RECLAIMED HISTORY);
- 4) "Nākotnes prasmju pamats - zināšanas un kapacitāte STEAM jomā" (FIT4FUTURE);
- 5) "Publiskā sektora profesionāļu kapacitātes celšana, lai uzlabotu sniegto pakalpojumu kvalitāti Šauļu un Bauskas reģionu vietējās un reģionālajās pašvaldībās" (QUALITY UNDER CONTROL);
- 6) "Zaļie noslēpumi" (Green secrets) ilgtspējīga un zaļā tūrisma attīstībai Latvijas un Lietuvas pierobežas reģionos - Zemgalē un Zemaitijā.

Izmantojot aizņēmumu no Valsts kases, 2024. gadā Bauskas novadā varētu uzsākt jaunus investīciju projektus ceļu būvniecībā, sociālā atbalsta nodrošināšanai, publiskās infrastruktūras attīstībai.

Šobrīd sagatavošanas un iesniegšanas procesā ārējā finansējuma piesaistei ir šādi projekti:

- Ģimeniskai videi pietuvināta aprūpes pakalpojuma izveide pensijas vecuma personām Bauskas novadā;
- Atbalsta pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšanai Bauskas novadā;
- Bauskas aktīvās atpūtas parka izveide;
- Bauskas Pilskalna parka teritorijas labiekārtošana.

2024. gadā plānots iesniegt pieteikumus un piesaistīt ārējo finansējumu šādās aktivitātēs:

- 4.3.1.3. pasākumā "Sociālo mājokļu atjaunošana vai jaunu sociālo mājokļu būvniecība" ;
- 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa „Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās”
- 5.1.1.4. pasākumā „Viedās pašvaldības” - plānota viedā risinājuma attīstīšana un ieviešana pašvaldības autonomo funkciju un no tām izrietošo pārvaldes uzdevumu izpildē;
- 4.2.3.4. ESF + pasākumā NEET jauniešu integrēšanās sekmēšanai;
- 6.1.1.3. pasākumā "Atbalsts uzņēmējdarbībai nepieciešamās publiskās infrastruktūras attīstībai, veicinot pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku".

Atalgojuma sistēmas pilnveidošana

2022. gada 1. jūlijā stājās spēkā grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā, kas paredz būtiskas izmaiņas pašvaldības darbinieku un amatpersonu atalgojuma noteikšanai. Likums paredz, ka pašvaldības amatpersonām (darbiniekiem) mēnešalgu nosaka, bāzes mēnešalgas apmēram piemērojot attiecīgu koeficientu un konkrētās amatpersonas (darbinieka) individuālās kvalifikācijas, kompetenču un darba snieguma līmeni. Minētā likuma Pārejas noteikumu 52. punkts nosaka, ka likumā noteiktais atalgojumu minimums valsts un pašvaldības institūcijai jāsasniedz līdz 2027. gada 1. janvārim. Bauskas novada pašvaldības dome 2023. gada 31. augustā ar grozījumiem Bauskas novada pašvaldības amatpersonu un darbinieku atlīdzības nolikumā ir apstiprinājusi, ka visiem darbiniekiem, kuri atbilstoši Ministru kabineta 2022. gada 26. aprīļa noteikumos Nr. 262 "Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs, amatu klasifikācijas un amatu apraksta izstrādāšanas kārtība" noteiktajam amatu saimju līmeņu sadalījumam pa mēnešalgu grupām no 1. līdz 10. mēnešalgu grupas līmenim 2024. gadā saņem likumā noteikto atalgojuma minimumu. Darbiniekiem, kuru amats ir klasificēts no 11. līdz 15. mēnešalgu grupai, garantētais atalgojums ir 85% līdz 92,5 % apmērā no normatīvajos aktos noteiktā minimuma.

Lai nodrošinātu atalgojumu, pamatojoties uz valstī noteiktās minimālās algas pieaugumu, 2024. gada budžetā salīdzinājumā ar 2023. gadu ir plānoti papildu līdzekļi 0,5 milj. *euro* apmērā un atalgojuma pieaugumam – 1,7 milj. *euro*, pamatojoties uz bāzes algas izmaiņām.

Saskaņā ar Bauskas novada pašvaldības 2021. gada 28. oktobra noteikumu Nr. 17 "Bauskas novada pašvaldības amatpersonu un darbinieku atlīdzības nolikums" 5. pielikuma "Darbinieku individuālās mēnešalgas noteikšanas kārtība" 4. punktu ir noteikts, ka kārtības izpilde tiek īstenota pašvaldības kārtējam gadam apstiprinātā budžeta ietvaros, ievērojot proporcionalitātes principu.

2024. gada budžetā darbinieku individuālās mēnešalgas noteikšanai tāpat kā 2023. gadā ir plānoti 0,6 milj. *euro*.

Teritorijas plānojuma izstrāde

2024. gada budžetā 69 836 *euro* ir paredzēti Bauskas novada pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumenta izstrādei. Teritorijas plānošanas dokumentā tiks noteiktas vienotas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi. Teritorijas plānojuma ir viens no nozīmīgākajiem pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, kura izstrādes mērķis ir veidot pamatu ilgtspējīgai, efektīvai un racionālai novada teritorijas un tās resursu izmantošanai, izvērtēt novada teritorijas attīstībai esošo potenciālu un noteikt tā izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus, radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei, radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes nodrošināšanai, rūpniecisko un vides risku novēršanai, veicināt pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu, saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti.

Viens no galvenajiem teritorijas plānojuma uzdevumiem būs aktualizēt, integrēt un salāgot spēkā esošos teritorijas plānojumus, lai visa Bauskas novada teritorija tiek attīstīta un pārvaldīta pēc vienādiem principiem.

Ņemot vērā dokumentu nozīmi, sarežģītību un nepieciešamību nodrošināt plašas līdzdalības iespējas, tā izstrādes procesu paredzēts noslēgt 2025. gada pirmajā pusē.

Bauskas novada pašvaldības 2024. gada budžeta informācija

Bauskas novada pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta, ziedojumiem un dāvinājumiem.

Budžets izstrādāts, ievērojot Pašvaldību likumā, likumā “Par pašvaldību budžetiem”, Likumā par budžetu un finanšu vadību, likumā “Par valsts budžetu 2024. gadam” un Ministru kabineta noteikumos noteiktos pamatprincipus un prasības.

Pašvaldības budžets izstrādāts atbilstoši budžeta ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas klasifikācijai, kuru nosaka Ministru kabinets.

Skaitliskā informācija par budžeta ieņēmumiem, izdevumiem un finansēšanu ir redzama Bauskas novada domes saistošo noteikumu “Par Bauskas novada pašvaldības budžetu 2024. gadam” 1., 2., 3. un 4. pielikumā.

Bauskas novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi 2024. gadā plānoti 65 741 012 *euro*, indikatīvais budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā 9 361 122 *euro* un aizņēmumu līdzekļi 4 034 069 *euro*. Kopā finanšu resursi izdevumu segšanai ir 79 136 203 *euro*. Pamatbudžeta izdevumi plānoti 74 656 632 *euro* apmērā, aizņēmumu pamatsummas atmaksa 4 155 472 *euro*. Plānotais budžeta līdzekļu atlikums gada beigās 324 099 *euro*.

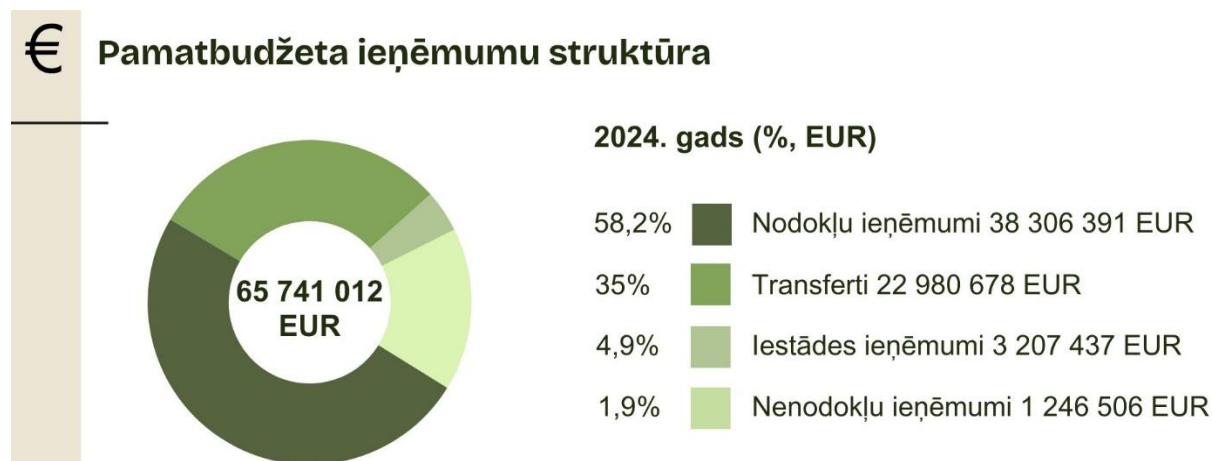
Ieņēmumi no ziedojumu un dāvinājumu termiņnoguldījuma plānoti 257 *euro*, izdevumi 33 410 *euro* apmērā, naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada sākumā 33 153 *euro*.

Bauskas novada pašvaldības 2024. gada budžeta projekts tika izskatīts Izglītības, kultūras un sporta komitejā (2023. gada 13. decembrī), Sociālajā un veselības komitejā (2023. gada 14. decembrī), Vides un attīstības komitejā (2023. gada 14. decembrī).

Pēc Finanšu komitejas (2023. gada 21. decembrī) akcepta pašvaldības budžeta projekts iesniegts apstiprināšanai 2023. gada 28. decembra domes sēdē.

Pamatbudžeta ieņēmumu prognoze

Bauskas novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi, kas 2024. gadam plānoti 65 741 012 *euro* apmērā, ietver nodokļu ieņēmumus, nenodokļu ieņēmumus, maksas pakalpojumus un citus pašu ieņēmumus, un transfertu ieņēmumus.

Nodokļu ieņēmumi ir būtiskākā pašvaldības ieņēmumu daļa, un 2024. gadā tiek prognozēti 38 306 391 *euro* jeb 58,2% no pamatbudžeta ieņēmumu kopapjoma. Lielākais īpatsvars nodokļu ieņēmumos ir iedzīvotāju ienākuma nodoklim (51,6% no kopējiem ieņēmumiem) un nekustamā īpašuma nodoklim (6,4% no kopējiem ieņēmumiem).

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) prognoze 2024. gadam ir 33 939 488 *euro*. Salīdzinot ar 2023. gada prognozi, palielinājums ir 4 402 916 *euro* (14,9%). Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības sarunās panākta vienošanās, ka pašvaldībām tiks garantēti IIN ieņēmumi 100% apmērā no plānotās prognozes, ievērojot šādu sadalījumu pa ceturkšņiem: I ceturksnī – 21%, II ceturksnī – 23%, III ceturksnī – 28%, IV ceturksnī – 28%.

Nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) ieņēmumi tiek plānoti 4 211 147 *euro*, t.sk. kārtējā gada ieņēmumi 3 945 660 *euro* un NĪN iepriekšējo gadu parādi 265 487 *euro*.

Azartspēļu nodokļa ieņēmumi 2024. gadā tiek plānoti 15 756 *euro* apmērā, kas aprēķināti, pamatojoties uz vidējiem pašvaldības budžetā saņemtajiem maksājumiem 2023. gadā.

Dabas resursu nodokļa ieņēmumi plānoti 140 000 *euro* jeb 0,2% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem.

Nenodokļu ieņēmumi plānoti 1 246 506 *euro* jeb 1,9% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem, no tiem ieņēmumi no nekustamā īpašuma atsavināšanas 1 103 721 *euro*. Pārējos ieņēmumus plānots saņemt no valsts un pašvaldību nodevām, naudas sodiem un sankcijām, citiem dažādiem nenodokļu ieņēmumiem.

Transfertu ieņēmumi ir ieņēmumi no valsts budžeta, citu pašvaldību budžetiem un no valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām un budžeta nefinansētām personām, plānoti 22 980 678 *euro*. Pamatbudžeta kopapjomā tie ir 35,0%. No tiem valsts budžeta transferti ir 22 727 190 *euro* jeb 34,6% kopējos pamatbudžeta ieņēmumos. Valsts budžeta transferti ietver līdzekļus pašvaldības autoceļiem un ielām, izglītības, sporta, kultūras un sociālajām nozarēm un dotāciju no pašvaldības finanšu izlīdzināšanas fonda, kā arī finansējumu Eiropas Savienības fondu projektu īstenošanai.

Mērķdotāciju apjomā, kas plānota 15 724 034 *euro*, lielākais īpatsvars (73,6%) paredzēts izglītības nozarei 11 566 390 *euro* – pedagogu atlīdzībai, speciālo pamatskolu uzturēšanas izdevumiem, 1.-4. klašu izglītojamo brīvpusdienām, asistenta pakalpojuma nodrošināšanai, mācību līdzekļu iegādei.

Mērķdotācija sociālajai jomai plānota 2 022 650 *euro*. To paredzēts saņemt asistenta pakalpojuma nodrošināšanai, sociālās rehabilitācijas pasākumiem, Ukrainas civiliedzīvotāju sociālajam atbalstam un citiem pasākumiem. Mērķdotācija paredzēta arī Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikto obligāto pabalstu – garantētā minimālā ienākuma (turpmāk – GMI) un mājokļa pabalsta – izmaksai. Valsts nodrošina mērķdotāciju pašvaldībām izdevumu segšanai 30% apmērā no māsaimniecībām izmaksātā GMI pabalsta un mājokļa pabalsta.

Pašvaldību budžetu transferti plānoti 253 488 *euro* apmērā. Tie ir ieņēmumi no citām pašvaldībām par izglītības pakalpojumu nodrošināšanu.

Budžeta iestāžu ieņēmumos plānots saņemt 3 207 437 *euro* (4,9%); to lielāko daļu 3 166 021 *euro* veido ieņēmumi no pašvaldības iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem.

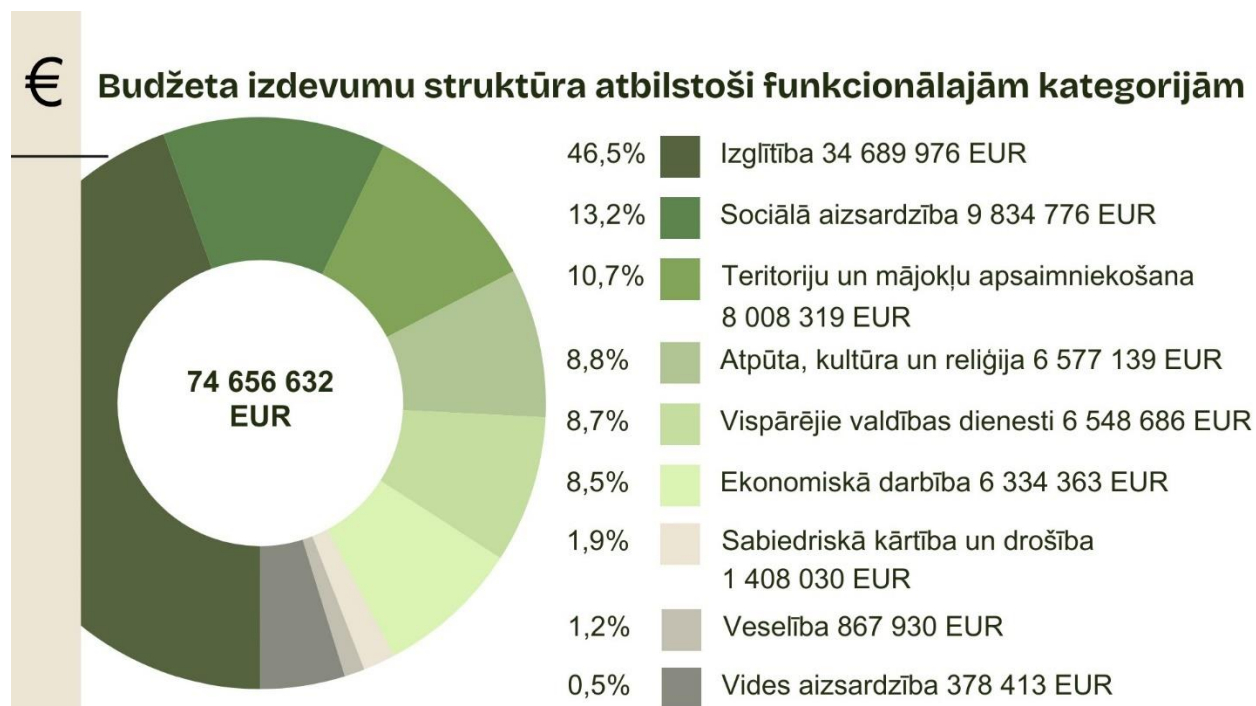
Pamatbudžeta izdevumi

Pašvaldības budžeta mērķis ir sadalīt plānotos finanšu līdzekļus pašvaldības funkciju un uzdevumu izpildei, ņemot vērā pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos noteiktos rīcības virzienus un uzdevumus. Pašvaldības budžeta līdzekļi paredzēti no budžeta finansētu institūciju, t.i., pašvaldības izglītības, kultūras, sporta un veselības aizsardzības iestāžu, sociālā dienesta un bāriņtiesas, centrālās administrācijas un apvienību pārvalžu darbības nodrošināšanai, novada izglītības, sporta un kultūras pasākumu finansēšanai,

infrastruktūras uzturēšanai, pabalstiem trūcīgiem un maznodrošinātiem iedzīvotājiem, investīciju finansēšanai, atbalstam biedrībām un nodibinājumiem, kā arī citām brīvprātīgām iniciatīvām.

Saskaņā ar 2024. gadam noteiktajām prioritātēm, pašvaldības attīstības programmas investīciju plānu, 2024. gada budžetā pēc iepriekš pieņemtiem lēmumiem un līgumiem investīciju projektu īstenošanai paredzēti 5 448 781 *euro* (paskaidrojuma raksta pielikums "Attīstības programmas investīciju plāns 2024. gadam).

Bauskas novada pašvaldības konsolidētā pamatbudžeta izdevumu kopējais apjoms 2024. gadam plānots 74 656 632 *euro*.

Bauskas novada domes saistošo noteikumu "Par Bauskas novada pašvaldības budžetu 2024. gadam" 1. pielikumā ir redzams kopsavilkums par pamatbudžeta izdevumu apjomiem attiecīgajā funkcijā, t.i., nozaru griezumā, 2. pielikumā – pamatbudžeta izdevumu atšifrējums pa pašvaldības iestādēm un izdevumu funkcionālajām kategorijām. Funkciju sadalījums veidots saskaņā ar normatīvajiem aktiem par izdevumu klasifikāciju.

Izglītība

Izglītības jomas izdevumi veido lielāko pamatbudžeta izdevumu īpatsvaru – 34 698 976 *euro* jeb 46,5% no pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem. Izdevumi paredzēti izglītības iestāžu uzturēšanai, ar izglītību saistīto pasākumu un investīciju projektu finansēšanai.

Izglītības iestāžu infrastruktūras investīciju projektos plānots ieguldīt 3 389 395 *euro*, turpinot Vecumnieku vidusskolas ēkas pārbūvi. Tiks uzsākta Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda projekta īstenošana, kura ietvaros paredzēts iegādāties divus bezemisiju transporta līdzekļus skolēnu pārvadājumiem, paredzot 2024. gada budžetā 233 574 *euro*. Turpināsies Erasmus+ programmas projekti Iecavas (26 527 *euro*) un Pilsrundāles (13 790 *euro*) vidusskolās, kā arī valsts budžeta finansētais projekts "Latvijas skolas soma" (35 168 *euro*).

Izglītojamo un pirmsskolas audzēkņu ēdināšanai plānoti izdevumi 1 837 194 *euro* apmērā. No valsts budžeta finansējuma 1.-4. klašu izglītojamo brīvpusdienām plānots segt ēdināšanas izdevumus 457 460 *euro* apmērā, bet no pašvaldības budžeta līdzekļiem 1.-9. klašu un 5-6 gadīgo izglītojamo brīvpusdienām plānots izlietot 1 123 430 *euro*.

Norēķiniem par citu novadu sniegtajiem izglītības pakalpojumiem plānoti 522 134 *euro*, izglītojamo pārvadājumu nodrošināšanai – 864 313 *euro*.

Izglītības nodaļas darbības nodrošināšanai ir paredzēti 264 907 *euro*, Jaunatnes nodaļas darbam un jauniešu aktivitātēm, kā arī lecasvas jauniešu centram – 168 543 *euro*.

Izdevumi pedagogu atlīdzībai, kas tiek finansēti no valsts budžeta līdzekļiem, ir iekļauti periodam no 2024. gada 1. janvāra līdz 31. augustam, izņemot profesionālās ievirzes sporta pedagogu atlīdzību. To apjoms ir 10 419 948 *euro*. Pirmsskolas izglītības iestāžu un daļējai profesionālās ievirzes sporta un mūzikas un mākslas programmu pedagogu atlīdzībai, kā arī vispārējo izglītības iestāžu pedagogu veselības apdrošināšanas polisēm un redzes korekcijas līdzekļu iegādei no pašvaldības budžeta līdzekļiem plānoti 4 675 143 *euro*.

Mācību līdzekļu iegādei plānoti 439 149 *euro*, speciālo skolu uzturēšanas izdevumiem – 392 373 *euro*.

Pārējiem izdevumiem plānoti 11 416 818 *euro*, kas ietver izdevumus pārējo darbinieku atlīdzībai, izglītības iestāžu infrastruktūras uzturēšanai un izdevumus materiāli tehniskās bāzes papildināšanai.

Atbilstoši ekonomiskajām kategorijām no izglītības nozarei plānotajiem izdevumiem 66,0% ir izdevumi atlīdzībai, preču un pakalpojumu iegādei – 20,4%, kapitāliem izdevumiem - 12,0%.

Sociālā aizsardzība

Sociālajām vajadzībām plānoti 9 834 776 *euro* jeb 13,2 % no pašvaldības pamatbudžeta.

Bauskas novada Sociālā dienesta darba nodrošināšanai paredzēti 8 042 772 *euro*, no tiem sociāla rakstura maksājumiem iekļauti 4 350 500 *euro*, kas ietver sociālās aprūpes iestāžu, krīzes centru un mājas aprūpes pakalpojumus, kā arī valsts noteiktos un pašvaldības brīvās iniciatīvas sociālos pabalstus. Sociālo pabalstu veidus un to piešķiršanas kārtību nosaka Bauskas novada domes saistošie noteikumi. Daudzfunkcionālo sociālo pakalpojumu centru Vecumniekos un lecasvā darba nodrošināšanai un to sniegtajiem pakalpojumiem budžetā ir iekļauti izdevumi attiecīgi 221 944 *euro* un 65 983 *euro*. Dienas centra “lecasvā” darbībai paredzēti 58 670 *euro*.

Bauskas novada Bāriņtiesas darba nodrošināšanai paredzēts finansējums 533 638 *euro* apmērā, veco ļaužu un invalīdu pansionāta “Atvasara” darbības nodrošināšanai – 772 804 *euro*, pabalstu izmaksai atbilstoši “Pašvaldības domes deputāta statusa likumam” – 33 394 *euro*.

Izmitināšanas pakalpojumu nodrošināšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem no valsts budžeta plānots saņemt un izlietot 30 420 *euro*.

Sociālās jomas investīciju projektus infrastruktūras un pakalpojumu attīstībai plānots īstenot 421 748 *euro* apmērā.

Atbilstoši ekonomiskajām kategorijām no sociālās aizsardzības izdevumiem 41,5% ir plānoti atlīdzībai, 45,4% sociāla rakstura maksājumiem un kompensācijām. Kapitālajiem izdevumiem plānoti 426 821 *euro* jeb 4,3% no sociālajai aizsardzībai atvēlētajiem līdzekļiem. Tos paredzēts izmantot transportlīdzekļa iegādei asistentu pakalpojuma nodrošināšanai un citu pamatlīdzekļu iegādei, kā arī ēku pārbūvei sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai.

Pašvaldības teritoriju un mājojļu apsaimniekošana

Pašvaldības teritoriju un mājojļu apsaimniekošanai kopā plānots izlietot 8 008 319 *euro* jeb 10,7% no pamatbudžeta izdevumiem. Pašvaldības nekustamā īpašuma apsaimniekošanai un teritorijas labiekārtošanai un uzturēšanai plānoti 6 707 537 *euro*, ielu apgaismošanai 625 720 *euro*, pašvaldības attīstības un teritorijas plānošanai 326 896 *euro*, pašvaldības dzīvojamā fonda apsaimniekošanai 274 933 *euro*. Projektu konkursam "Iedzīvotāji veido savu vidi" paredzēti 41 272 *euro*.

Atbilstoši ekonomiskajām kategorijām no pašvaldības teritoriju un mājojļu apsaimniekošanas izdevumiem 57,6% ir plānoti pakalpojumu un preču iegādei, 36,6% – atlīdzībai, pamatlīdzekļu iegādei – 4,8%.

Atpūta, sports, kultūra

Atpūtas, sporta un kultūras pasākumiem plānoti 6 577 139 *euro* jeb 8,8% no pašvaldības pamatbudžeta.

No tiem kultūras iestāžu darbības nodrošināšanai un kultūras pasākumiem plānoti 2 572 583 *euro*, novada bibliotēkām 1 397 257 *euro*, muzeju un novadpētniecības centra darbībai ir paredzēti 1 165 967 *euro*, tautas mākslas kolektīvu vadītāju atlīdzībai ir plānoti 541 221 *euro*, Kultūras nodaļai 167 405 *euro*.

Dažādu sporta pasākumu organizēšanai Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku apvienībās ir plānoti 221 941 *euro*. Sporta nodaļas darbības nodrošināšanai, novada sporta pasākumu organizēšanai un dalībai sporta pasākumos, biedrību, sporta komandu un individuālo sportistu atbalstam ir paredzēti 349 128 *euro*.

Atbilstoši ekonomiskajām kategorijām atlīdzībai plānoti 58,9%, precēm un pakalpojumiem 33,1%, kapitālajiem izdevumiem 5,2% no nozarei plānotajiem izdevumiem.

Vispārējie valdības dienesti

Izdevumi plānoti 6 548 686 *euro*, t.i., 8,7% kopējos izdevumos. No tiem pašvaldības institūciju uzturēšanai 3 771 643 *euro* jeb 5,1%, t.sk. centrālās administrācijas darbības nodrošināšanai paredzēti 2 689 868 *euro*, valsts un pašvaldības vienoto klientu apkalpošanas centru darbībai – 162 238 *euro*, sabiedrisko attiecību veidošanai, reprezentācijai un iedzīvotāju informēšanai - 293 062 *euro*, Bauskas apvienības pārvaldei – 129 161 *euro*, Iecavas apvienības pārvaldei – 149 131 *euro*, Rundāles apvienības pārvaldei – 192 749 *euro* un Vecumnieku apvienības pārvaldei – 155 434 *euro*.

EURIBOR procentu likmju palielinājuma ietekmē būtiski pieaugušas pašvaldības parāda izmaksas - aizņēmumu apkalpošanas maksai un procentu izdevumiem ielplānoti 2 366 060 *euro*, kas 2023. gadam plānoto pārsniedz divas reizes un kopējos izdevumos ir 3,1%.

Neparedzētiem gadījumiem ielplānoti 400 000 *euro*, kas ir 0,5% no Bauskas novada pašvaldības plānotajiem pamatbudžeta izdevumiem.

Parakstu vākšanai tautas nobalsošanas ierosināšanai par apturēto likumu "Grozījumi Notariāta likumā" ielplānoti 10 983 *euro*.

Atbilstoši ekonomiskajām kategorijām vispārējo valdības dienestu izdevumu kopapjomā 51,0% ir izdevumi atlīdzībai. Atlīdzībai deputātiem par deputātu pienākumu pildīšanu plānots izlietot 353 535 *euro* un komisiju darba atlīdzībai – 7 294 *euro*.

Procentu izdevumiem plānots izlietot 35,2%, preču un pakalpojumu iegādei – 13,5% no kopējiem izdevumiem.

Ekonomiskā darbība

Nozares izdevumiem plānots izlietot 6 334 363 *euro*, t.i., 8,5% no pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Ceļu un ielu uzturēšanai iepļānoti 2 654 156 *euro*, t.sk. pa apvienību pārvaldēm: Bauskas 1 616 601 *euro* (t.sk. tranzītielu uzturēšanai 350 299 *euro*), Iecavas 332 576 *euro*, Rundāles 214 633 *euro*, Vecumnieku 490 346 *euro*. 53,7% jeb 1 424 953 *euro* no uzturēšanas izdevumiem paredzēts finansēt no valsts budžeta mērķdotācijas.

Bauskas pilsētā tiks turpināta seguma maiņa Biržu ielai no Dārza ielas līdz Biržu ielai 23 un Ceriņu ielas posmam no Dārza ielas līdz Biržu ielai, investējot attiecīgi 500 025 *euro* un 255 986 *euro*.

Izdevumi plānoti arī pašvaldības autotransporta uzturēšanai 824 313 *euro*, Informācijas tehnoloģiju nodaļas darbības nodrošināšanai un informāciju tehnoloģiju infrastruktūras uzturēšanai un attīstībai 692 784 *euro*, Būvniecības nodaļas darbības nodrošināšanai 198 029 *euro*, Būvvaldei 168 382 *euro*. Ar tūrisma nozari saistītām aktivitātēm un Bauskas novada Tūrisma un informācijas centra darbības nodrošināšanai paredzēti 136 704 *euro*, bet Uzņēmējdarbības un kompetenču attīstības centra darbībai – 125 264 *euro*.

Nevalstisko organizāciju iniciatīvām un projektiem paredzēti 40 000 *euro*.

Pašvaldības līdzfinansējuma nodrošināšanai jaunajos projektos ir iepļānoti 700 000 *euro*.

Atbilstoši ekonomiskajām kategorijām 53,6% no ekonomiskās darbības jomas kopējiem izdevumiem ir plānoti pakalpojumu un preču iegādei, 27,4% kapitālajiem izdevumiem, 17,8% - atlīdzībai.

Sabiedriskā kārtība un drošība

Izdevumi plānoti 1 408 030 *euro*, t.i., 1,9% no pamatbudžeta izdevumu kopapjoma.

Bauskas novada Pašvaldības policijas darbības un sabiedriskās kārtības nodrošināšanai plānots izlietot 1 259 427 *euro*.

Salīdzinoši nelielu īpatsvaru no kopējiem šīs jomas izdevumiem veido finansējums ugunsdzēsības dienesta atbalstam Bārbelē un Skaistkalnē, kopā 9 380 *euro*, un civilajai aizsardzībai un darba drošībai Vecumnieku apvienības teritorijā 3 213 *euro*.

Bauskas novada Dzimtsarakstu nodaļai paredzēti 136 010 *euro*.

Atbilstoši ekonomiskajām kategorijām 81,4% no sabiedriskajai kārtībai un drošībai plānotajiem izdevumiem ir izdevumi atlīdzībai, 14,3% - pakalpojumu un preču iegādes izdevumi, 3,6% - kapitālie izdevumi.

Veselība

Veselības aprūpei ir plānoti 867 930 *euro* jeb 1,2% no visiem pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem.

Pašvaldības aģentūras "Iecavas veselības centrs" izdevumiem plānots izlietot 822 692 *euro*.

Veselības aprūpes atbalstam plānoti 7 138 *euro*. Stipendijām studentiem, kuri apgūst medicīniskās izglītības programmu, iepļānoti 38 100 *euro*.

Atbilstoši ekonomiskajām kategorijām 84,3% no veselības jomas izdevumiem ir izdevumi atlīdzībai, 11,3% - pakalpojumu un preču iegādes izdevumi, 4,4% - sociāla rakstura maksājumi (stipendijas).

Vides aizsardzība

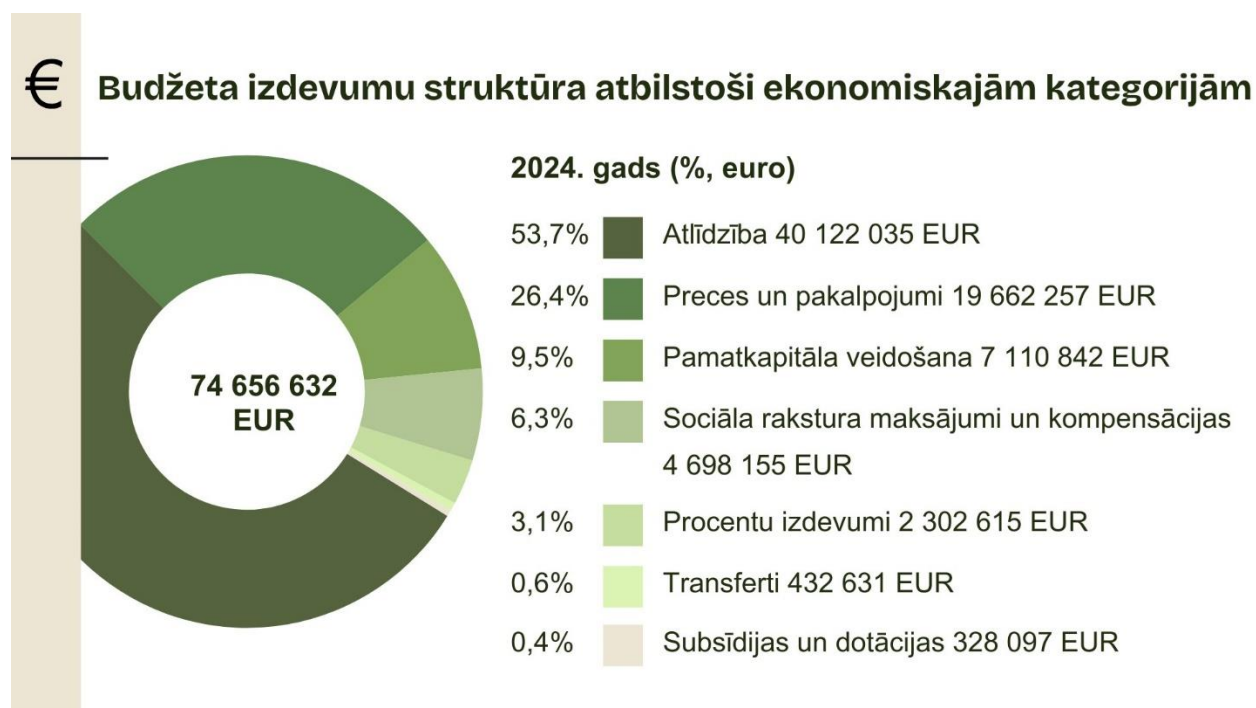
Izdevumi plānoti 378 413 *euro* jeb 0,5% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem.

Atkritumu apsaimniekošanai paredzēti 271 833 *euro*, lietusūdens un sadzīves notekūdeņu apsaimniekošanai – 100 580 *euro*.

Līdzfinansējums nekustamā īpašuma pieslēgšanai centralizētajai kanalizācijas sistēmai 6 000 *euro*.

Atbilstoši ekonomiskajām kategorijām no vides aizsardzības jomas kopējiem izdevumiem 98,4% ir plānoti pakalpojumu un preču iegādei, 1,6% - sociāla rakstura maksājumiem.

Kopējā pamatbudžeta izdevumu struktūrā atbilstoši ekonomiskajām kategorijām vislielākais īpatsvars ir atlīdzībai 53,7%, precēm un pakalpojumiem 26,3%, kapitāliem izdevumiem 9,5% un sociālā rakstura maksājumiem 6,3%.

Pašvaldības aizņēmumi un galvojumi

Saistošo noteikumu 6. pielikumā "Bauskas novada pašvaldības saistību apmērs 2024. gadā un turpmākajos gados" sniegts ilgtermiņa saistību izklāsts kārtējā budžeta gadā un turpmākajos gados, pamatojoties uz budžeta veidošanas brīdī spēkā esošajiem līgumiem.

Pašvaldības indikatīvās saistības uz 01.01.2024. ir 57 515 864 *euro*, no tām aizņēmumi 52 851 116 *euro*, galvojumi – 4 664 748 *euro*. Saistību apjoms tiks precizēts atbilstoši faktiskajiem datiem uz 01.01.2024. pašvaldības budžeta grozījumos. Aizņēmumu pamatsummu atmaksa plānota 4 155 472 *euro* apmērā atbilstoši Valsts kases aizdevuma līgumu atmaksas grafikiem. Aizņēmumu saņemšana plānota 4 034 069 *euro* apmērā.

EURIBOR likmju pieaugums ir sadārdzinājis arī pašvaldības aizņēmumu izmaksas, kā rezultātā pašvaldības kopējais saistību apjoms ir pieaudzis un atkarībā no jaunu kredītresursu piesaistes apmēra 2024. gadā var pārsniegt 15,0% no plānotajiem pamatbudžeta ieņēmumiem bez valsts budžeta transfertiem noteikta mērķa finansēšanai.

BAUSKAS NOVADS

Uzvaras iela 1, Bauska,
Bauskas novads, LV-3901

www.bauskasnovads.lv

639 639 74

